

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.8.2013.JZie

Gorzów Wlkp., dn. 06 września 2013 r.

Pani
Zofia Szczerbala
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bojadłach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zmianami) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach (ul. Sulechowska 35, 66-130 Bojadła).

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela oraz zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Julita Zielińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – przewodniczący zespołu kontrolnego oraz Małgorzata Rodak - starszy

inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - członek zespołu kontrolnego - w dniu 20.06.2013r. oraz 02.07.2013r., na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 264-1/2013 i nr 264-2/2013 z dnia 17 czerwca 2013r. O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną w dniu 17.06.2013r. (ZPO), oraz drogą mailową dnia 13.06.2013r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 01.08.1990r. jest Pani Zofia Szczerbala, która posiada upoważnienie (Nr 7/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 09.03.2012r.) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak również upoważnienie (Nr 6/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 09.03.2012r.) do przekazywania do biura informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych; jak również upoważnienie do podejmowania działań wobec dłużników, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji (Upoważnienie Nr 5/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 9 marca 2012r.).

Z przedstawionych podczas czynności kontrolnych dokumentów wynika, iż w okresie objętym kontrolą (od 01 października 2011r. do 30 września 2012r.) upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania informacji do BIG posiada Pani Arleta Augustyniak oraz Pani Alicja Wojtaszewska.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała Pani Zofia Szczerbala – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach.

Projekt wystąpienia pokontrolnego otrzymała Pani w dniu 05.08.2013r., do którego wniosła Pani zastrzeżenia pismem z dnia 06.08.2013r. (data wpływu maila do Wydziału Polityki Społecznej- 08.08.2013r. oraz 09.08.2013r. drogą pocztową), zachowując termin przewidziany do wniesienia zastrzeżeń, tj. 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu. Pismem z dnia 16.08.2013r. znak PS-V.431.8.2013JZie została Pani poinformowana o odrzuceniu wniesionych zastrzeżeń dotyczących kwestii przekroczenia terminów określonych w KPA, nie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych z powodu braku stosownego upoważnienia, jak również nie informowania sądu w przypadku bezczynności lub opieszałości komornika, czy też nie wytaczania powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne. Przyjęto natomiast wyjaśnienia dotyczące decyzji z dnia 20 października 2011r. nr OPS.8320.167.2011r.

W związku z powyższym stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Skontrolowaną działalność oceniono:

1. Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela – oceniono negatywnie.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 100 % dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych dla których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela i w okresie zasiłkowym 2011/2012 wierzycielom zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia.

Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy organ właściwy wierzyciela (OWW) wystąpił z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadkach o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy ? (art. 3 ust 5)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika (OWD) w stosunku do liczby wydanych decyzji przyznających prawo do świadczeń z FA.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji 20 dłużników alimentacyjnych ustalono, iż jednostka kontrolowana w 4 przypadkach nie skierowała wniosku o podjęcie działań do OWD.

Ponadto w 10 przypadkach jednostka kontrolowana nie miała obowiązku występowania z powyższym wnioskiem, ponieważ była jednocześnie OWD i OWW. Wobec pozostałych dłużników skierowano wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Należy uznać, iż wobec 80 % dłużników objętych kontrolą jednostka wywiązała się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust.5 ww. ustawy.

- czy OWW przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji ? (art. 3 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***w jaki sposób organ wywiązywał się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust 7 ?***

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Panią Zofię Szczerbala – Kierownika OPS w Bojadłach - „Ośrodek Pomocy Społecznej przekazywał komornikowi sądowemu wszelkie informacje istotne dla skutecznej egzekucji”.

- czy w przypadku beczynności lub wszelakich przejawach opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu, OWW informował sąd ? (art. 3 ust 8)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy w przypadku stwierdzenia beczynności lub opieszałości komornika kierowano informację do sądu ?***

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez kierownika jednostki kontrolowanej Panią Zofię Szczerbala – „Ośrodek Pomocy Społecznej nie informował sądu, w przypadku beczynności lub wszelkich przejawach opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne”.

- czy OWW wytaczał powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne ? (art. 7 ust 1)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy jednostka kontrolowana wytaczała powództwa na rzecz obywateli ?***

Z wniesionych wyjaśnień do protokołu przez Panią Kierownik Zofię Szczerbala wynika, iż w kontrolowanym okresie jednostka nie wytaczała powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli.

- czy OWW, w przypadku powstania zaległości, (wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy) za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywał do Biura Informacji Gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba przekazanych do BIG informacji gospodarczych w stosunku do dłużników wobec których jednostka kontrolowana była zobowiązana do przekazania takiej informacji.***

Z informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną wynika, iż do BIG nie zgłoszono jednego dłużnika alimentacyjnego - Pana (*), wobec pozostałych 19 dłużników alimentacyjnych objętych kontrolą organ właściwy wierzyciela przekazał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych u których powstała zaległość za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- czy OWW upoważnił inny podmiot do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8c)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba przekazująca informacje gospodarcze posiadała stosowne upoważnienie ?*

Z dokumentów przedstawionych podczas kontroli wynika, iż Wójt Gminy Bojadła upoważnił do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego Panią Alicję Wojtaszewską (Upoważnienie Nr 10/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 07.05.2012r.), Panią Arletę Augustyniak (Upoważnienie Nr 18/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 12.12.2012r.) oraz Panią Kierownik OPS w Bojadłach (Upoważnienie Nr 6/2012 Wójta Gminy Bojadła z dnia 09.03.2012r.).

- czy OWW przestrzegał terminów określonych w KPA ? (art. 35 KPA)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo przeprowadzonych postępowań w stosunku do liczby postępowań skontrolowanych.*

Rodzaj postępowań, które poddano kontroli w zakresie terminowości:

- kierowanie wniosku o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy - w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań z czego 10 postępowań została przeprowadzona z zachowaniem terminu i 10 z uchybieniem terminu - termin liczono od dnia przyznania osobie uprawnionej świadczenia z FA do dnia skierowania wniosku. W przypadku, gdy jednostka kontrolowana była jednocześnie OWW i OWD – uznano, iż postępowanie prowadzone było z zachowaniem terminu (10 postępowań).

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

Większość wniosków została przesłana do OWD po upływie 4 miesięcy od dnia wydania decyzji, w jednym przypadku stwierdzono, iż wniosek skierowany był po upływie 5 miesięcy, natomiast w 4 przypadkach wniosek taki nie został skierowany do OWD. Ponadto wobec 10 dłużników taki wniosek nie został skierowany, gdyż jednostka kontrolowana była jednocześnie OWW i OWD.

- przekazanie przez OWW do komornika decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z FA, w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań i ustalono, iż wszystkie postępowania przeprowadzone były z zachowaniem terminu.

- wydanie decyzji dłużnikowi alimentacyjnemu w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z FA (termin liczono od dnia zakończenia okresu świadczeniowego do dnia wydania decyzji o zwrocie), w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań, wszystkie postępowania, w tym zakresie przeprowadzono z uchybieniem terminu. Wydanych zostało 15 decyzji po upływie nawet 7 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego 2011/2012. Wobec pozostałych 5 dłużników powyższa decyzja nie została wydana do dnia kontroli.

Łącznie (w zakresie terminowości) sprawdzono 60 postępowań, z czego 30 przeprowadzono w terminie określonym w art. 35 KPA, natomiast wobec pozostałych 30 nie został zachowany termin wynikający z art. 35 i 36 KPA. Zatem, 50 % postępowań przeprowadzona była terminowo.

- czy OWW wydał po zakończeniu okresu świadczeniowego 2011/2012 lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego - decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego ? (art. 27 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika wypłaconych należności, w stosunku do decyzji przyznających lub uchylających prawo do świadczeń z FA.*

Spośród 20 sprawdzonych postępowań, w sprawie dochodzenia zwrotu należności od dłużnika alimentacyjnego ustalono, iż w 5 przypadkach na dzień kontroli nie została wydana decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012.

- jakie działania podejmował OWW (czy wystawiono tytuł wykonawczy, w przypadku braku dokonania spłaty w terminie określonym w decyzji), w celu wyegzekwowania należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust 3)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystawionych tytułów wykonawczych, w stosunku do liczby dłużników, którzy nie dokonali spłaty w terminie*

W trakcie kontroli ustalono, iż jednostka kontrolowana nie wystawiła (na dzień kontroli) żadnego tytułu wykonawczego zobowiązującego dłużnika alimentacyjnego, do zwrotu należności za okres zasiłkowy 2011/2012. Większość decyzji zobowiązujących dłużników alimentacyjnych do zwrotu wypłaconych świadczeń z FA wydana była w kwietniu 2013 r., i do dnia kontroli nie wydano żadnego tytułu wykonawczego.

- czy OWW przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika (OWD) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego; informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa (art. 27 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób OWW wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7.*

Badając dokumentację kontrolną zespół kontrolny ustalił, iż jednostka kontrolowana nie wywiązywała się z obowiązku nałożonego w art. 27 ust 7 ww. ustawy. Informacja o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułów o których mowa w art. 27 ust 7 pkt 3 ww. ustawy. Informacja taka powinna być wysłana do OWB oraz do dłużnika alimentacyjnego. Jednostka kontrolowana tylko w jednym przypadku wysłała taką informację do dłużnika alimentacyjnego, nie kierowano natomiast informacji do organu właściwego dłużnika alimentacyjnego (nie brano pod uwagę, sytuacji, w której dla dłużnika jednostka była jednocześnie OWB i OWW).

W przypadku informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego tylko w jednym przypadku powyższa informacja nie została skierowana zarówno do dłużnika, jak i do organu właściwego dłużnika. Wskazać należy, iż zdarzały się przypadki, gdy decyzja przyznająca prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego była

równocześnie kierowana do dłużnika alimentacyjnego, który w świetle przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie jest stroną postępowania. W kwestii tej przyjęto ustne wyjaśnienia od Pani Kierownik o treści „pomyłka polegająca na tym, że dłużnik alimentacyjny otrzymał decyzję administracyjną przyznającą świadczenie z FA wynika, z nadmiaru obowiązków, którymi obarczany jest pracownik prowadzący świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (...)”.

Ponadto ustalono, iż jednostka kontrolowana wydała decyzje żądające zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej 15 dłużnikom alimentacyjnym, aczkolwiek niniejsza decyzja nie została dostarczona w 5 przypadkach do OWD. Do dnia kontroli nie wydano pozostałych 5 decyzji żądających zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

- czy OWW przekazywał OWD informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2? (art. 27 ust 7a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych informacji OWD o zobowiązaniach w stosunku do liczby skontrolowanej dokumentacji dłużników.*

W trakcie kontroli ustalono, iż OPS w Bojadłach nie przekazywał do OWD informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

- czy OWW przekazał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust. 8)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych decyzji komornikowi w stosunku do liczby decyzji wydanych*

Jednostka kontrolowana wywiązywała się z obowiązku nałożonego art. 27 ust. 8 ww. ustawy, w sposób rzetelny – wszystkie decyzje (objęte kontrolą) przyznające prawo do świadczeń z FA przekazywane były jednocześnie do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

W sprawie braku prowadzonych działań jako organ właściwy wierzyciela wobec dłużników alimentacyjnych w okresie zasiłkowym 2011/2012 przyjęto ustne wyjaśnienia od Pani Kierownik OPS w Bojadłach o treści „W roku 2011 odpowiedzialnym za

podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych był Wójt Gminy Bojadła. W tym okresie (Pani Kierownik) posiadała upoważnienie o zawężonym działaniu wobec dłużników alimentacyjnych. Stosowne upoważnienie otrzymała dopiero w 2012 roku. Nie podejmowanie działań wobec dłużników jest wynikiem braków etatowych. Jako kierownik nie mogę zagwarantować prawidłowego funkcjonowania jednostki, z tak małą obsadą kadrową. Do realizacji SR i FA i podejmowania działań wobec dłużników zatrudniony jest jeden pracownik (...)

2. Zasadność przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – oceniono pozytywnie z uchybieniami – oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 100 % dokumentacji źródłowej rodzin dla których, w okresie zasiłkowym 2011/2012 zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o kompletny wniosek? (art. 15 ust 3 i 4)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby decyzji wydanych* – Kontrolni poddano dokumentację 20 wierzycieli, którym w okresie zasiłkowym 2011/2012 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Wszystkie wnioski zawierały komplet wymaganych dokumentów. Do wniosku dołączane były między innymi zaświadczenia wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego lub oświadczenia o dochodzie, zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów, inne dokumenty, tj. oświadczenie strony o bezskutecznej egzekucji, jak również w niektórych przypadkach zaświadczenia organu prowadzącego egzekucję, dokumenty zasadzające alimenty (odpisy orzeczenia sądu, postanowienia sądu, ugody sądowe), dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej). Zatem, 100 % skontrolowanej dokumentacji zawierała komplet wymaganych dokumentów.

- czy decyzje wydawane były terminowo? (art. 20 ww. ustawy, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych*** – skontrolowano 20 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ustalono, iż 1 decyzja wydana była po terminie - Pani (*) - wniosek złożony 13.10.2011r., decyzja wydana 15.12.2011r. W pozostałych przypadkach decyzje wydane były z zachowaniem terminu o którym mowa w art. 20 ww. ustawy oraz art. 35 KPA – 95 % skontrolowanych decyzji wydana była w terminie.

- czy postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone było zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy oraz kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy jednostka kontrolowana przeprowadza postępowanie zgodnie z zasadami i trybem określonym w roz. 4***

Ustalono, iż w dwóch przypadku (na 20 skontrolowanych postępowań) świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane na osobę nieuprawnioną, w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatem, 90 % postępowań prowadzona była zgodnie z zasadami i trybem określonym w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były we właściwej wysokości i na właściwy okres? (art. 9, art. 10)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba właściwie przyznanych świadczeń (wysokość i okres) w stosunku do skontrolowanych decyzji*** – na podstawie skontrolowanej dokumentacji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż wszystkie świadczenia zostały przyznane we właściwej wysokości i na właściwy okres - 100 % skontrolowanych świadczeń przyznanych było na właściwy okres i we właściwej wysokości.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były osobom spełniającym kryterium dochodowe? (art. 9 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.***

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

Wszystkie osoby którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały kryterium dochodowe – 100 % decyzji wydana była prawidłowo. Wątpliwość budzi jedynie sposób wyliczania dochodu osób ubiegających się o przyznanie świadczeń z FA. Potwierdzenie wyliczenia dochodu nie zawierało wskazania osoby, która je wyliczyła, jak również daty wyliczenia dochodu.

- czy OWW wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 12)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń z FA posiadała stosowne upoważnienie.*

Prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zajmuje się pracownik, który posiada stosowne upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ww. ustawy.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były z zachowaniem terminu określonego w decyzji?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do skontrolowanej dokumentacji.*

Skontrolowano 20 decyzji pod względem wypłaty przyznanego świadczenia. Wszystkie decyzje zawierają informację, o terminie wypłaty przyznanego świadczenia. Sprawdzeniu wypłaty przyznanego świadczenia dokonano w miesiącu grudniu 2011r. – i tak ustalono, iż przelewy na konto bankowe zostały dokonane w dniu 13.12.2011r. W 3 przypadkach wypłata nastąpiła z uchybieniem terminu o którym mowa w art. 20 ust 1 i 5 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o treści „Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada”. Zatem, 85 % wypłacono z zachowaniem terminu.

- czy jednostka kontrolowana terminowo, rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka rzetelnie i terminowo sporządzała sprawozdania.*

Na podstawie dat przekazanych sprawozdań do aplikacji s-Fundusz (data przekazania sprawozdania do urzędu wojewódzkiego) stwierdzono, iż jednostka kontrolowana sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za okres objęty kontrolą tj. IV kw. 2011r. do III kw. 2012r. przekazała z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stwierdzono jednakże, (na podstawie list wypłat za miesiąc grudzień 2011r.) iż wypłacono świadczenia dla 20 rodzin, podczas gdy, ze sprawozdania wynika, iż świadczenie zostało wypłacone dla 19 rodzin. Ponadto z danych wykazanych w sprawozdaniu wynika, iż w miesiącu grudniu wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 9.620 zł. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc grudzień 2011r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – W toku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie, art. 9 w związku z art. 2 pkt 11, art. 3 ust 5, art. 27 ust 2-3,7, 7a, art. 20 ust 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, art. 35, 36 i 109 w związku z art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego.
- rzetelność – Na podstawie skontrolowanej dokumentacji w zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela wskazać należy, iż zadania nałożone przez ustawodawcę są realizowane opieszale (nawet po upływie 7 miesięcy) z uchybieniem terminów, co może mieć wpływ na skuteczność egzekucji. W przypadku zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zdarzały się sytuacje, iż decyzje wydawane były i realizowane po terminie, ponadto w 2 przypadkach stwierdzono, iż świadczenie zostało przyznane na osoby nie będące stroną postępowania.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, następujące nieprawidłowości, i tak:

- w 2 przypadkach przyznano i wypłacono świadczenie osobie nieuprawnionej, tj:

Decyzją z dnia 15.12.2011r. Nr OPS.8320.348.2011 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby ubiegającej się o świadczenie alimentacyjne tj. Pani (*) matce (*) (ur. 1992 r.), który w dniu złożenia wniosku był osobą pełnoletnią, a tym samym osobą uprawnioną do ubiegania się i pobierania świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego. Z uwagi na powyższe decyzja winna być wystawiona na stronę postępowania, jak również wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego powinien zawierać dane oraz podpis osoby uprawnionej do pobierania świadczeń.

Zgodnie z art. 2 pkt. 11 w/w ustawy – za „osobę uprawnioną uważa się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna”. Ponadto zgodnie z art. 9 ust 1 w/w ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (...). Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji z dnia 29.09.2011r. nr OPS.8320.145.2011.

W powyższej kwestii przyjęto ustne wyjaśnienia od Pani Kierownik jednostki kontrolowanej o treści „zatrudniony jest jeden pracownik, który obarczony jest nadmiarem obowiązków”.

- w 3 przypadkach decyzja została zrealizowana z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 20 ust 1 i 5 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Decyzją nr OPS 8320.315.2011 zostało przyznane świadczenie na okres zasiłkowy 2011/2012. Pierwsza wypłata z wyrównaniem za miesiąc październik 2011r. nastąpiła 13.12.2011r., podczas gdy osoba złożyła wniosek o przyznanie niniejszego świadczenia w dniu 09.09.2011r. analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji nr OPS.8320.348.2011 oraz OPS.8320.341.2011

- 1 decyzja została wydana po terminie, określonym w art. 20 ust 5 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (nr OPS.8320.348.2011).

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

- dane wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (IV kw. 2011r. – dot. liczby rodzin pobierających świadczenie z FA) nie znajdowało potwierdzenia w dokumentacji kontrolnej.

Ponadto wątpliwość budził sposób wyliczania dochodu osób ubiegających się o przyznanie świadczeń z FA. Potwierdzenie wyliczenia dochodu nie zawierało wskazania osoby, która je wyliczyła, jak również daty wyliczenia dochodu. Wskazać należy jednakże, iż przesłana wraz z pismem z dnia 06.08.2013r. wnoszącym zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego dokumentacja potwierdza, iż jednostka kontrolowana uzupełniła dokumenty dotyczące wyliczenia dochodu osób ubiegających się o przyznanie świadczeń z FA.

W zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela stwierdzono:

Kontrola ujawniła beczynność lub opieszale działania w zakresie wydawania decyzji w sprawie zwrotu należności otrzymanych przez osoby uprawnione, które wydawane były nawet po upływie 7 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego lub nie były wydawane w ogóle, co może mieć wpływ na skuteczność egzekucji – stanowi to naruszenie art. 35 KPA oraz art. 27 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stwierdzono także, naruszenie art. 35 KPA w zakresie przekazywania wniosków do organu właściwego dłużnika, w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust.5 ww. ustawy. Wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, nie były kierowane bądź też kierowane były nawet po upływie 5 miesięcy.

Jednostka kontrolowana nie realizowała zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w szczególności art. 27 ust 7, art. 27 ust 3, art. 27 ust 7 a ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W powyższej kwestii przyjęto wyżej opisane wyjaśnienia od Pani Kierownik OPS w Bojadłach w których to wnosi, iż działania nie zostały podjęte z uwagi na brak stosownego upoważnienia, które zostało wydane w marcu 2012r. Zatem, powyższe wyjaśnienia nie stanowią przesłanki uzasadniającej odstąpienie przez jednostkę od realizacji zadania.

Z uwagi na fakt, iż Kierownik jednostki kontrolowanej – Pani Zofia Szczerbala posiadała upoważnienie do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych od 09.03.2012r., a kontrolą objęty był okres świadczeniowy 2011/2012, uznano, iż osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych nieprawidłowości jest Wójt Gminy Bojadła, jak również Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach Pani Zofia Szczerbala, która

sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, zalecam:

- prawidłowe określenie strony postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (art. 9 ust 1 w związku z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);
- każdorazowo, w przypadku gdy jednostka nie jest organem właściwym dłużnika, a zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, niezwłocznie kierować wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego wszczynać postępowanie w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- zwiększenie zaangażowania w zakresie działań zmierzających do odzyskania należności budżetu państwa (tytuły wykonawcze);
- rzetelnie realizować zadania określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z uwzględnieniem zapisu art. 27 ust 7 i 7 a, ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- każdorazowo, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywać, do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustalać prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłacać przyznane świadczenie z uwzględnieniem zapisu art. 20 ust. 5 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym sporządzać sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- przestrzegać terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego.

Na podstawie art. 46 ust 3 pkt 3 i 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji

o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienie pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski

Do wiadomości:
Wójt Gminy Bojadła